

SATA-KOMITEALLE

Suomen omaishoidon verkosto (Nätverket för närståendevård i Finland, Finnish Network For Organisations Supporting Family Caring) on perustettu vuonna 2005. Verkosto on omaishoidon alalla tai siihen läheisesti liittyvällä alueella toimivien valtakunnallisten järjestöjen, säätiöiden ja yhteisöjen sekä alan tutkimuslaitosten yhdyselin. Sen tavoitteena on edistää omaishoidon kehittämistä ja eri tahojen yhteistyötä sekä vaikuttaa eri tavoin omaishoidon parhaaksi. Verkostoon kuuluu 10 jäsenjärjestöä.

Suomen omaishoidon verkosto on vuosikokouksensa yhteydessä 31.3. 2009 käsitellyt vireillä olevaa omaishoidon tuen/ Kelan hoitotukien uudistamista ja esittää Sata-komitealle seuraavaa:

Omaishoidon tuki:

- SATA -komiteassa valmisteilla olevan uudistuksen tulee parantaa omaishoitajien asemaa.
- Järjestöjen asiantuntijuutta tulee kuulla kunnallista tukijärjestelmää kehitettäessä. Järjestöjen vapaaehtoiset tukipalvelut tulee liittää luonnolliseksi osaksi omaishoidon palvelujärjestelmää. Järjestöjen toiminta täydentää kunnan palveluja.
- Omaishoidon tuen saajien määrää tulee kasvattaa. Nykyisellään tuen saajia on 30.000, vaikka henkilökohtaisissa toimissa läheistään auttaa päivittäin n. 60 000 henkilöä (Stakes, Suomalaisten hyvinvointi 2008).
- Kunnille on saatava käyttöön yhtenäiset mittarit, joilla voidaan selvittää sairastuneen kokonaisvaltaista toimintakykyä ja omaishoitajan voimavaroja.
- Psyykkisesti sairastuneiden omaiset on saatettava yhdenvertaiseen asemaan muiden omaishoitajien kanssa.
- Omaishoidon tukeen tulee edelleen sisältyä sekä hoitopalkkio hoitajalle että hoitoa tukevat palvelut.
- Omaishoidon tukeen kuuluvan hoitopalkkion euromääräinen taso tulee säilyttää vähintään nykyisellään.
- Hoitopalkkioluokkien tulisi olla yhteneväiset koko maassa. Valtakunnallisen yhtenäisyyden saavuttamiseksi hoitopalkkioluokkia tulisi olla rajoitettu määrä, esimerkiksi yksi perusluokka sekä toinen luokka raskaassa hoitotilanteessa eläville.
- Uudistuksen yhteydessä tulee säilyttää omaishoitajan oikeus vapaapäiviin sekä eläketurvaan ja tapaturmavakuutukseen.
- Verotukseen tulee saada kotitalousvähennyksen suuruinen ns. omaishoitovähennys.
- Lainsäädännössä on kiinnitettävä huomiota työn ja omaishoidon yhteensovittamiseen. Omaishoitajalle on tarjottava mahdollisuuksia siirtyä määrääjäksi toimimaan koko- tai osapäiväisenä omaishoitajana ilman työsuhteen katkeamista.

Omaishoidon tuki – Kelan tuet

- Suomen omaishoidon verkosto ehdottaa, että omaishoidon tuki osoitetaan jatkossa Kelan kautta. Omaishoitajille olisi helpointa hakea perheen tukia ns. yhdeltä luukulta.
- Kelan hoitotukia ja omaishoidon tukea ei pidä yhteen sovittaa, koska nämä tuet ovat perusteeltaan erilaisia. Kelan hoitotuet ja niiden perusteet tulisi säilyttää nykyisellään.
- Asiakkaan hakemuksen perusteella Kela
 - pyytää kunnalta lausunnon omaishoidon tuesta,
 - antaa kunnan lausunnon perusteella päätöksen omaishoidon tuen hoitopalkkiosta ja maksaa tuen omaishoitajalle.
- Kunta
 - arvioi omaishoidon tuen tarpeen ja omaishoitajan voimavarat ja antaa niistä lausunnon Kelalle,
 - laatii hoito- ja palvelusuunnitelman yhdessä asiakasperheen kanssa,
 - tekee päätöksen omaishoidon tukena annettavista palveluista ja vastaa näiden palvelujen järjestämisestä,
 - tekee sopimuksen omaishoidon tuesta omaishoitajan kanssa,
 - järjestää omaishoitajille työterveyshuollon ja vastaa tapaturmavakuutuksesta
 - suorittaa tuen tarpeen arviointia määräajoin, vähintään kerran vuodessa.Jos hoitotilanteessa on tapahtunut merkittävä muutos, uusi arviointi tulee suorittaa kahden viikon kuluessa asiakkaan pyynnöstä.

Turussa 06.04.2009

Helena Noroila, toiminnanjohtaja
Suomen Parkinson-liitto ry
Suomen omaishoidon verkoston puheenjohtaja 2009-2010

Kannanottoon yhtyneet järjestöt :

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry
Folkhälsans Förbund rf
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö
Muistiliitto ry
Munuais- ja maksaliitto ry
Omaishoitajat ja Läheiset-Liitto ry
Omaiset mielenterveystyön tukena -keskusliitto ry
Suomen Parkinson-liitto ry
Suomen Punainen Risti
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Verkoston yhteystiedot:

Verkostokoordinaattori Maria Malmi, Omaishoitajat ja Läheiset -Liitto ry, Puhelin: 040 846 4506
Hämeenkatu 13 A, 33100 TAMPERE, sähköposti: maria.malmi@omaishoitajat.fi